

PLAN IZVOĐENJA NASTAVE IZ SPORTSKE MEDICINE

Odgovorni nastavnik		Prof. dr Dragiša Trailović	
Fond časova	1+2	Ostali nastavnici	Prof. dr Olivera Valčić Prof. dr Ružica Trailović Prof. dr Slavoljub Jović Doc. dr Miloš Vučićević Doc. dr Stefan Đoković
Mesto održavanja predavanja: Katedra za bolesti kopitara, mesojeda, živine i divljači		Mesto održavanja vežbi: Katedra za bolesti kopitara, mesojeda, živine i divljači, K.K. „Aleksa Dundić“ i i Beogradski hipodrom	
Raspored predavanja			
No.	Naziv metode jedinice	Nastavnik	Datum
1.	Uvod u sportsku medicinu, veterinarska sportska medicina, sportska fiziologija i patologija	Dr Dragiša Trailović	23.02.2018.
2.	Sportska medicina konja: osnovne discipline konjičkog sporta – galopske i kasačke trke	Dr Dragiša Trailović	02.03.2018.
3.	Sportska medicina konja: turnirske i FEI discipline konjičkog sporta	Dr Stefan Đoković	09.03.2018.
4.	Izbor konja za pojedine discipline konjičkog sporta	Dr Ružica Trailović	16.03.2018.
5.	Smeštaj, držanje, nega i transport sportskih konja	Dr Stefan Đoković	23.03.2018.
6.	Ishrana sportskih konja	Dr Dragiša Trailović	30.03.2018.
7.	Energetski metabolizam i fizičko opterećenje konja	Dr Olivera Valčić	13.04.2018.
8.	Adaptacija organizma na trening i opterećenje sportskih konja	Dr Slavoljub Jović	20.04.2018.
9.	Termoregulacija i fizičko opterećenje konja	Dr Slavoljub Jović	27.04.2018.
10.	Osnovni principi treninga sportskih konja	Dr Stefan Đoković	04.05.2018.
11.	Trening za pojedine discipline konjičkog sporta	Dr Stefan Đoković	11.05.2018.
12.	Procena treniranosti sportskih konja	Dr Dragiša Trailović	18.05.2018.
13.	Sportske povrede konja i bolesti koje utiču na sportske performanse konja	Dr Dragiša Trailović	25.05.2018.
14.	Sportske povrede konja i bolesti koje utiču na sportske performanse konja (1 čas)	Dr Dragiša Trailović	01.06.2018.
Raspored vežbi			
No.	Naziv vežbe	Nastavnici i saradnici	Datum
1.	Držanje, ishrana i nega sportskih konja: praktične vežbe na hipodromu (10 časova – 5 poena)	Dr Stefan Đoković	Dva dežurstva na Hipodromu
2.	Trening sportskih konja: praktične vežbe na hipodromu (10 časova – 5 poena)	Dr Dragiša Trailović	Dva dežurstva na Hipodromu
3.	Doping: dozvoljena i nedozvoljena medikacija sportskih konja (3 časa – 3 poena)	Dr Dragiša Trailović	04.05.2018.

4.	Veterinarska kontrola na konjskim trkama i takmičenjima (3 časa – 3 poena)	Dr Dragiša Trailović	11.05.2018.
5.	Seminar 1. Sportska medicina pasa, kamila i drugih vrsta životinja (2 časa – 2 poena)	Dr Dragiša Trailović Dr Stefan Đoković	18.05.2018.
6.	Seminar 2. Sportska medicina golubova (2 časa – 2 poena)	Dr Dragiša Trailović Dr Miloš Vučićević	25.05.2018.
7.	Kolokvijum	Dr Dragiša Trailović	01.06.2018.
Način polaganja ispita i vrednovanje predispitnih aktivnosti			
Predispitne obaveze	Poena	Završni ispit	Poena
Aktivnosti u toku predavanja	15	Test	40
Praktična nastava	20		
Kolokvijum	15		
Seminarski rad	10		
Datum polaganja kolokvijuma	01.06.2018.	Datum polaganja ispita	29.06.2018. Ostali termini će biti naknadno objavljeni.
Preporučena literatura:	Osnovna literatura: Trailović D, Ilić S, Valčić O, Prokić B, Trailović R, Đoković S, Sportska medicina, FVM, Beograd, 2018. Dopunska literatura: Trailović D, Trailović R, Lazić J, Konjarstvo i konjički sport, VetKer, Beograd, 2009. Marlin D, Nankervis K, Equine exercise physiology, Blackwell, Oxford, 2003. Hodgson DR, Rose RJ, The athletic horse, Saunders, Philadelphia, 1994.		

Dežurstva na Hipodromu se zakazuju posebno. Mogu se odraditi u vreme trka i takmičenja na Beogradskom hipodromu ili vikendom (subota-nedelja) u K.K. „Aleksa Dundić“. Sezona trka počinje krajem marta, studenti će biti obavješteni o programu trka i takmičenja putem e-mail adresa. Ove vežbe mogu da se odrade u dogovoru sa dr Stefanom Đokovićem.

TEME SEMINARSKIH RADOVA

Studenti sami biraju seminarski rad. Seminarski rad se predaje najkasnije do 11.05.2018. godine.

Teme za seminarske radove

Trke i takmičenja pasa

Takmičenja golubova

Trke i takmičenja kamila

Tradicionalne konjičke igre i takmičenja

Trke i takmičenja nojeva

Životinje u sportskim nadmetanjima

Borbe životinja: zakonski i etički aspekti narušavanja njihove dobrobiti

Sistem kladenja na konjskim trkama i takmičenjima

UPUTSTVO ZA PISANJE SEMINARSKOG RADA

Seminarski rad studenta na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu je rad u kome je odabrana tema teorijski obrađena na osnovu literaturnih podataka koji po obimu prevazilaze gradivo izloženo na redovnim predavanjima i vežbama. Svaki seminarski rad ima jednog autora. Student bira temu po svom nahođenju, sa spiska ponuđenih tema koji se deli na predavanjima, pri čemu istu temu može da izabere više studenata.

Svaki seminarski rad obuhvata sledeća poglavlja: uvod, podatke iz literature sa odgovarajućim naslovima i podnaslovima u zavisnosti od odabrane teme seminarskog rada, zaključak i spisak literature. Rad treba da bude napisan u obimu od najmanje 10 stranica formata A4 kompjuterskog sloga u programu Microsoft Word, font Times New Roman, 12 pt, pored 1,5, sa marginama od 2,5 cm.

Na prvoj strani se u zaglavlju nalazi naziv fakulteta i katedre na kojoj je seminarski rad urađen (na primer FAKULTET VETERINARSKE MEDICINE UNIVERZITETA U BEOGRADU, Katedra za bolesti kopitara, mesojeda, živine i divljači), ispod toga se nalazi naziv teme seminarskog rada, napisan velikim slovima, ispod koga piše »Seminarski rad«, zatim, još niže, ime i prezime studenta i ime i prezime mentora sa oznakom nastavničkog zvanja, da bi u dnu stranice bilo napisano mesto i školska godina u kojoj je napisan i odbranjen seminarski rad. Na drugoj strani se nalazi sadržaj rada, da bi iza toga svako od gore navedenih poglavlja započinjalo na posebnoj stranici.

Rad treba pisati sažeto i jasno. Sve priloge (tabele, grafikone, fotografije) uklopiti u tekst. Imena autora koji se citiraju u radu pisati u originalu sa godinom izrade rada u zagradama, a ukoliko rad ima više od dva autora, onda se u tekstu navodi samo prvi od njih uz skraćenicu "i sar". U spisku literature radovi se navode u originalu, sa numeracijom, navodeći prezimena prvih autora po abecednom redu i to na sledeći način: prezime, početno slovo imena, godina objavljivanja rada, naslov rada, naziv časopisa (međunarodna skraćunica, npr. Equine Vet J za Equine Veterinary Journal), volumen, broj časopisa, stranice (od – do), a kod naziva knjiga potrebno je navesti još i ime izdavača i mesto izdavanja.

Sa interneta se mogu navoditi autorizovani tekstovi na isti način kao i radovi objavljeni u časopisima, pri čemu se posle imena autora (prezime, početno slovo imena, naslov teksta) umesto naziva časopisa navodi internet adresa. U slučaju preuzimanja slika sa interneta može se navesti samo internet adresa.

Primer:

1. Carter SW, Robertson SA, Steel CJ, 1990, Cardiopulmonary effects of xylazine sedation in the foal. Equine Vet J, 22, 384-388.
2. Trailović D, Trailović R, Lazić J, 2009, Konjarstvo i konjički sport, VetKer, Beograd.
3. Paterson PY, Halberg MK, 1989, Antineural antibodies in experimental allergic encephalomyelitis, In: Goetzl EJ, Spector NH, editors, Neuroimmune Networks: Physiology and Disease, Alan R Liss, Inc, New York, 251-257.
4. Petej Z, Vitamini u ishrani konja, www.serbia-trot.org.rs/veterinar.

Pre predaje seminarskog rada na ocenjivanje, student može da konsultuje mentora i druge nastavnike u svim fazama pisanja rada, od prikupljanja literature do tehničkog uređenja.

MERE OPREZA I ZAŠTITE U RADU SA KONJIMA

Rad sa konjima može biti opasan, zbog čega se na praktičnim vežbama i u praktičnom radu, moraju poštovati određene mere opreza. Konj je velika i snažna životinja, koja može nenamerno ili namerno da nanese po život opasne povrede i ljudima i drugim životinjama u svojoj blizini. Zloćudni – agresivni konji mogu ozlediti čoveka bez razloga: udaranjem zadnjim i prednjim nogama, guranjem, gaženjem i ujedanjem. Svaki konj može da ozledi čoveka u samoodbrani – instiktivnim reagovanjem kod nepropisnog prilaženja ili u strahu od iznenadne opasnosti. U pojedinim situacijama bolesan konj može nenamerno da ozledi čoveka zbog nemogućnosti kontrole bola i sopstvenog ponašanja. Bolesan konj, na kraju, može da prenese na čoveka i druge životinje uzročnike mnogih zaraznih i parazitskih bolesti.

MERE OPREZA

1. Veterinar koji radi sa konjima odgovoran je za svoju bezbednost, bezbednost drugih ljudi u blizini konja i bezbednost samog konja. Studenti u vežbanju na konjima se obavezno pridržavaju uputstva veterinara – predmetnih nastavnika i asistenata.
2. Konju se sme prići oprezno, posle prethodnog javljanja, ili pod kontrolom vlasnika zaduženog za rad sa konjem.
3. U slučaju potrebe konj se može obuzdati i fiksirati, u skladu sa njegovim temperamentom, kako bi se planirani zahvat obavio bezbedno po životinju i ljude.
4. Pored konja se bezbedno radi u tišini, bez buke, vike i naglih pokreta, koji mogu da uplaše konja.
5. Na otvorenom prostoru se nikako ne sme stajate iza konja niti prilaziti od pozadi bez javljanja.
6. Za vreme čišćenja i pregleda kopita ili postavljanja zavoja na noge ne sme se klečati i čučati pored konja.
7. Konji se ne smeju hraniti sa dlana i gurati prste konju u usta. U slučaju potrebe za fiksiranjem jezika rukom se oprezno ulazi u bezubi prostor.
8. Za vreme vođenja konja prsti se ne smeju gurati u alke od ulara ili uzde ili obavijati kraj povodca i lonže oko ruke.
9. U radu sa konjima se obavezno koristi zaštitna oprema: mantil, po potrebi kecelja, čizme, zaštitne rukavice i širete za rektalni pregled.
10. U radu sa konjima se moraju poštovati osnovne higijenske norme i principi asepse, po završetku zahvata moraju se prikupiti i na bezbedan način ukloniti upotrebljene rukavice, zavoji, gaze, špriceve, igle, bočice i sl. kako ne bi dospeli u stajnjak, kontejner za obično smeće i kanalizaciju.
11. Zbog opasnosti od tetanusa tokom rada sa konjima i oko konja, studenti moraju da budu vakcinisani protiv ove bolesti.